

Hodnocení zdravotního rizika ze sanace lagun

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě (KHS MSK) informuje o závěrech hodnocení zdravotního rizika ze sanace lagun, které bylo na její žádost zpracováno osobou s autorizací dle § 83e zákona č.258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví.

Z analýzy rizik provedené již před zahájením sanační činnosti (v roce 1994) vyplynulo, že laguny od doby svého vzniku představují pro obyvatele rezidenčních oblastí v okolí zvýšené zdravotní riziko. Sanace tohoto zdroje je proto nutná a žádoucí.

Aktuální hodnocení zdravotních rizik se zabývá vztahem konkrétní škodliviny, která je prokazatelně produkována se sanačními pracemi a ve většině případů souvisí i s pachovými epizodami, a to oxidem siřičitým. Hodnocení bylo provedeno pro obyvatele městských částí Ostrava – Fifejdy a Mariánské Hory ve vztahu k velmi krátkým (10 min) a krátkým expozicím (24 hod) za období 1.11.2017 – 21.2.2018 srovnáním s doporučenými hodnotami WHO (500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ pro velmi krátké expozice, 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ pro krátké expozice).

V případě překročení velmi krátkých koncentrací se účinky mohou projevit ve zhoršení zdravotních dopadů osob s astmatem, v případě překročení 24hodinové expozice jsou ohroženou cílovou skupinou i další osoby s chronickým onemocněním, starší osoby, děti, novorozenci a těhotné ženy. Pro zdravou populaci by excesivní velmi krátké a krátkodobé hodnoty neměly představovat zdravotní riziko.

V hodnoceném období byla doporučená hodnota 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, která signalizuje zdravotní riziko pro osoby s astmatem, překročena ve 29 případech v oblasti Fifejd a v 11 případech v Mariánských Horách, z toho v 10 případech na Fifejdách a v jednom případě v Mariánských Horách byla překročena i epidemiologicky významná hodnota 1144 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, která představuje pro astmatiky vysoké riziko snížení plicních funkcí.

Překročení krátkodobých koncentrací SO_2 bylo v 16 dnech v Mariánských Horách a v 11 dnech v městské části Fifejdy, srovnáním se stejným obdobím předchozích let nebyl zjištěn významný rozdíl v počtu dnů s překročením doporučené hodnoty WHO. Obdobná situace (nejsou významné rozdíly mezi shodným obdobím předchozích let) byla zjištěna i v případě měřených organických látek.

Ve vztahu k jednotlivým činnostem jsou nejvyšší koncentrace SO_2 nejčastěji zjišťovány při vápnění a práci se surovými kaly, při nepříznivé imisní a meteorologické situaci.

KHS dle výše uvedených závěrů žádá o důsledné uplatňování organizace prací v závislosti na monitorovacím systému tak, aby vliv sanačních prací na obyvatele byl co nejvíce eliminován. Zejména je žádoucí respektování doporučené hodnoty WHO 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ pro velmi krátké expozice.